

Vyhlásenie
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“), sa predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky s týmito rozpormi:

1. Verejný ochranca práv, Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím, Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky, Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava:

Navrhujú vypustiť ustanovenia zakladajúce zastavenie výplaty prídavku na dieťa a príplatku k prídavku počas trvania určenia osobitného príjemcu.

Stanovisko MPSVR SR:

Platná právna úprava už v súčasnosti vychádza z princípu postupnosti opatrení. Navrhované dočasné zastavenie výplaty predstavuje až ďalší stupeň motivačného mechanizmu, ktorý sa uplatní výlučne pri opakovanom alebo pokračujúcom porušovaní zákonom ustanovených povinností vo vzťahu k výchove a vzdelávaniu dieťaťa. Odborná pomoc, sociálna práca a podporné služby sú aj naďalej dostupné, pričom ich poskytovanie nie je podmienené navrhovanou právnou úpravou. MPSVR zastáva názor, že navrhovaný stupňovitý mechanizmus primerane vyvažuje ochranu najlepšieho záujmu dieťaťa s potrebou zabezpečiť účelné využívanie štátnej sociálnej podpory a posilniť zodpovednosť rodičov za plnenie ich zákonných povinností. Po odstránení zákonom ustanovených dôvodov sa výplata dávky obnoví.

2. Únia miest Slovenska, Banskobystrický samosprávny kraj, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Konferencia biskupov Slovenska:

Navrhujú prehodnotiť navrhované ustanovenia v súvislosti so zavádzaním mechanizmu dočasného nevyplácania prídavku na dieťa v prípadoch opakovaného alebo pokračujúceho porušovania zákonom ustanovených povinností. V súvislosti s tým navrhujú uvedené opatrenie vypustiť alebo nahradiť opatreniami zameranými na odstraňovanie príčin školskej absencie bez znižovania sociálnej ochrany detí.

Stanovisko MPSVR SR:

MPSVR zastáva názor, že navrhovaný stupňovitý mechanizmus primerane vyvažuje ochranu najlepšieho záujmu dieťaťa s potrebou zabezpečiť účelné využívanie štátnej sociálnej podpory a posilniť zodpovednosť rodičov za plnenie ich zákonných povinností. Po odstránení zákonom ustanovených dôvodov sa výplata dávky obnoví.

3. Konferencia biskupov Slovenska a Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím:

Navrhujú vypustiť ustanovenia zavádzajúce automatické krátenie alebo zastavenie výplaty ďalších sociálnych dávok výlučne ako následok určenia osobitného príjemcu prídavku na dieťa. Konferencia biskupov Slovenska súčasne navrhuje, aby platiteľ v správnom konaní rozhodoval o krátení výplaty vybraných príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa o 50 % a následne o dočasnom zastavení výplaty príspevku podľa § 2 písm. e) a f) počas zastavenia výplaty prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa podľa

osobitného predpisu, ak je to v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. Zároveň navrhuje, aby si platiteľ pred rozhodnutím o krátení alebo o zastavení výplaty príspevku vyžiadal stanovisko orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Uvedená pripomienka primerane platí aj pre stratu nároku na náhradné výživné a príspevok na nezaopatrené dieťa v rámci pomoci v hmotnej núdzi a na krátenie nároku na rodičovský príspevok.

Stanovisko MPSVR SR:

MPSVR zastáva názor, že navrhovaná úprava vytvára jednotný motivačný mechanizmus na podporu riadneho výkonu rodičovských práv a povinností. Návrh KBS neprimerane zvyšuje administratívnu záťaž na strane platiteľa príspevkov.

4. Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím:

Navrhuje vypustiť medzi dôvodmi na určenie osobitného príjemcu prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa priestupky podľa § 72 ods. 1 písm. f) a g) zákona č. 321/2025 Z. z. o školskej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Stanovisko MPSVR SR:

Dôvodom na určenie osobitného príjemcu je právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu o spáchaní priestupku podľa § 72 ods. 1 písm. f) a g) zákona č. 321/2025 Z. z. o školskej správe. Skutočnosť, že zákonodarca takéto konanie kvalifikoval ako priestupok, vyjadruje jeho závažnosť z pohľadu ochrany práv dieťaťa a zabezpečenia riadneho priebehu výchovy a vzdelávania. MPSVR SR nie je príslušné na rozlišovanie závažnosti priestupkov podľa zákona č. 321/2025 Z. z.

5. Verejný ochranca práv

Navrhuje vypustiť právnu úpravu, ktorá za dôvod ustanovenia osobitného príjemcu považuje aj skutočnosť, ak maloleté nezaopatrené dieťa v čase spáchania priestupku nedovršilo 14 rokov veku a z tohto dôvodu príslušný orgán vec odložil alebo konanie o priestupku zastavil.

Stanovisko MPSVR SR:

Navrhovaná právna úprava v tejto časti zachováva doterajší právny stav, ktorý sa v aplikačnej praxi osvedčil. Jej cieľom nie je sankcionovať maloleté dieťa za spáchanie priestupku, ale vytvoriť podmienky na prijatie opatrení smerujúcich k ochrane jeho riadnej výchovy a vzdelávania, ak jeho správanie nasvedčuje závažným problémom vyžadujúcim zvýšenú zodpovednosť rodiča.

6. Konferencia biskupov Slovenska

Navrhuje vypustiť právnu úpravu, ktorá vylučuje nárok na jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti v prípade, ak sa po zverení nezmení miesto, kde sa dieťa obvykle zdržiava.

Stanovisko MPSVR SR:

Jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti je účelovo určený na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením základného vybavenia dieťaťa a vytvorením podmienok na jeho starostlivosť v novom prostredí. Ak sa po zverení dieťaťa miesto, kde sa dieťa obvykle zdržiava, nemení, možno odôvodnene predpokladať, že dieťa má základné materiálne podmienky naďalej zabezpečené a nevznikajú výdavky, na ktorých úhradu je tento jednorazový príspevok primárne určený.